The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOL. III. No. 829 | Toronto, Friday, November 5th, 1915 | פרייטאג דער 5־טער נאוי. 1915 | ב"ח חשון פרשת תולדות תרע"ה | PRICE: 1 CENT

A S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

גריכישער קאבינעט רעזיגנירט

גרויסער נצחון פאר וועניזעלאס

נעענעראל גרינאריעף קריעגט 15 יאהר פריזאן

פאר איבערגעבען קאוונא צו שנעל

מאסקווא, נאוו. 4.

נעענעראל גרינאריעף, דער קאמאנדיר פון קאוונער פעסטונג איז פראצעסירט געווארען פאר א קריעגס געריכט און איז פערארורטהיילט געווארען צו פיפצעהן יאהר פריזאן דער פאר וואס ער האט זיך אונטערגענעבען צו די דייטשען וועהרענד אין פעסטונג איז געווען אנגעג אמוניציע און שפייז אויסצוהאלטען א גאנץ לאנגע צייט.

סערבישע פרויען אין די טרענטשעס

לאנדאן, נאוועמבער, 4.

„ווען איך האב פערלאזען די סערבישע ארמיי זיינען געווען אונגעפעהר צוויי טויזענד פרויען סאלדאטען אין פיעלע האט מען געהאלטען אין ארגאניזירען", האט דערצעהלט דאקטאר גרויאיטש, א דאקטאר פון דער סערבישער ארמיי, וועלכער געפינט זיך איצט אין לאנדאן. „די פרויען געפינען זיך ניט אין ספעציעלע באטאליאנען. מאנכע פון זיי טראגען מינדירען ווי סאלדאטען פאר בעקוועמליכ מייט וועגען און מאנכע טראגען געוועהנלי בע קליידלעך מיט א קורצען בלויען רעקעל. די יונגערע פרויען נעהן מיט זייערע ברידער אדער מענער. זיי נעהן ניט פון איין קלאסס בלויז. זיי קומען פון אלע קלאסען און שיכטען. זיי בעגייסטערען די מענער, מיט וועלכע זיי מארשירען זייט ביי זייט, און מיט וועלכע זיי עסען דיענענדיג שולטער ביי שולטער אין די טרענטשעס.

דיעזע פרויען האבען קיין מורא ניט. קיינער האט אין סערבוען קיין מורא, און די פרויען אויפ'ן שלאכטפעלד פערלירען ניט זייערע נערוועז וועהן זיי געפינען זיך אונטער'ן פייער.

„מיר ווייסען די גרויסע מאכט פון אינזערע פריינד אין דער מלחמה, יעדער סאלדאט פיהלט דאס ביר זיינען בלויז א טחייל פון א וועלט ארמיי, און אויב עס איז נייטיג דאס אונזער ארמיי זאל פערניכטעט ווערען, — איז דאך דאס בלויז איין טחייל. עס איז נאך פאראן גענוג צייט סערבען צו ראטעווען, וועהן די הילף וועט קומען, וועט עס ניט זיין צו שנעל.

די איצטיגע לאגע

די וויכטיגסטע נייעס פון טאג איז די רעזיגנאציאן פון דעם גריכישען נייטראלען זאיטים מיניסטעריים, וועלכעס האט געפראגען דעם קלאפ פון ענטזעלאס, דער פראעסעללער שטאמאטסאקי, וועלכער ערקלערט דאס די נייטראלע פאליסי איז שעדליך פאר גריכענלאנד. און מיט וועמען די מאיאריטעט פון דעפוטירטען קאמער האט זיך ערקלערט דורך א וואוס איינשטימיג.

ליים א בערלינער ידיעה, האבען די בולגארען גענומען מיט שטורם א פלאטץ וועלכעס געפינט זיך בלויז זעקס מייל פון צפון מזרח ניש.

פערקעהרט, ווייערער, די סערבען קליימען דאס אין דעם ניש־שאווא טהאל אין דרום מזרח פון ניש האבען זיי פעריאגט די בולגארען וועלכע זיינען אין גרויס אונ־ארדנונג זיך צולאפען.

דאס לאנדען פון טרופען פון די עלליים אין סאלאניקי ווערט פארטגע־זעצט. די ענגלישע טרופען וואס האבען דארט געלאנדעט זיינען נאך פרייטאג אר־געקומען קיין סערביען.

מען זאגט, אז דער 71 יעהריגער סער־בישער קעניג זאל האבען גענאגען צום פראנט כדי צו ערמוטיגען די סערבישע סאלדאטען.

דער נייער ענגלישער קאמאנדיר, גע־נעראל קאנרא, איז שוין אנגעקומען אין די דארדאנעלען, און, ווי מען גלויבט, ווערען פארבערייטונגען געמאכט צו לאנ־דען דארט פריישע טרופען. עס איז אויך א סברה אז די עלליים האבען געהאט א שטיקעל נצחון ניט ווייט פון קרטהאיא.

עס ווערט בעריכטעט דאס א דייטשער סובמארין, וועלכער איז געווען אין א סכנה, איז געראטעוועט געווארען פון א האלענדישער דעטונגס שיף און איז גע־בראכט געווארען צו א האלענדישען פארט.

גריכישער קאבינעט געפאלען

פאריז, נאוו. 4.

א טעלעגראמע פון אטהענס, גריכענ־לאנד, דערצעהלט דאס די זאיטים רעגיע־רונג געהט רעזיגנירען, ווייל זי האט גע־האט א מפלה אין א דיסקוסיאן איבער דער אויסלענדישער פאליטיק היינט אין פארלאמענט.

עס איז, נעמליך, פארגעקומען א דיסקוסיאן וועגען פארגעשלאגענע מילי־טערישע געזעטצע. וועגען וועלכע עס זיי־נען ניט געווען איינשטימיג דער קריעגס מיניסטער, גענעראל יאנאקיטסאס, מיט דער מאיאריטעט פארטיי פון געזעטצעס פרעמיער וועניזעלאס, און וועגען דיע־זער פראגע האט פרעמיער זאיטים בעשלא סען צו אפערען אן אבשטימונג וועגען צוטרויען.

עס איז דאן פארגעקומען א דיסקו־סיאן וועגען דער רעגירונג'ס אויסלענדי־שער פאליטיק, וועגן וועניזעלאס האט ער קלערהרט דאס עס איז אונמעגליך פאר זיין פארטיי לענגער אונטער צו שטיצען די רעגירונג, וועמענס פאליטיק ער רע־כענט פאר שעדליך צו די אינטערעסען פון לאנד.

אין דער דיסקוסיאן האבען אויך אנ־טהייל גענומען אלע פארטיי פיהרער. די פראגע איז דאן אבגעשטימט געווארען מיט 147 שטימען זיינען אבגעגעבען גע־ווארען וועגען דער רעגירונג וועהרענד 114 בלויז פאר איהר.

נאך דיעזע וואוס, וועלכער האט געשטעלט די רעגירונג אין א מינאריטעט האט פרעמיער זאיטים געפאדערט פון רע־פוטירטען קאמער צו סוספענדירען די אר־טיקלען פון דער פארפאסונג פון דער לאנד, אז דאס לאנד שטעהט ניט אונטער קיינע פערפפליכטונגען אין מיליטערישען זינן ניט צו סערביען און ניט צו וועלכע עס איז אנדער נאציאן.

די אלגעמיינע מיינונג איז דארום, דאס דיעזער סטייטמענט איז א בעוויין, דאס רומעניען האט עגטזאגט די גיוע פארשלעגע וועלכע די עלליים האבען איהר געמאכט דעם 28־טען אקטאבער.

בערלין לערנט דעם פשט אז רומעניען בלייבט נייטראל.

בערלין, נאוו. 4.

רומעניש צייטונגען פערעפענטלי־כען א האלב אפיציעלען סטייטמענט דאס די נאציאן וויל זיך ניט ארויס מישען אין דער מלחמה סיידען רומעניע'ס לעבענס אינטערעסען וועלען שטעהן אין סכנה און בערלין לערנט דעם פשט אז רומעניען בלייבט נייטראל.

קענעדער פאטריאטישער פאנד

זיעבציג סענט פער קאפ, דאס הייסט פון יעדען מאן, פרוי און קינד פון קע־נעדער בעפעלקערונג, איז געווען וואס קענעדע האט בייגעשטייערט אויסצוהאל־טען די פאמיליעס פון די סאלדאטען דאס ערשטע יאהר פון דער מלחמה.

זיעבציג סענט פער קאפ איז געווען פאר'ן ערשטען יאהר. פאר'ן צווייטען יאהר אבער וועט דיעזע סומע ניט זיין גענוג.

אויפ'ן צווייטען יאהר מוז מען האב־בען די סומע פון זיעבען מיליאן מיט 500 טויזענד דאלאר, וועלכעס מיינט איין דאלאר פער קאפ.

דאס מערקווירדיגע דערביי איז, וואס די אויסגאבען די גאנצע זאך צו אדמיניסטרירען דיהרט ניט אן דעם פאנד, כאטש זיי זיינען גאר ניט קליין.

צו אדמיניסטרירען דיעזען פאנד האט געקאסט א סומע פון 70 טויזענד דאלאר.

עס איז אמת, אז דאס הייסט ניט פיעל, אז די סומע איז ניט גרויס אזא פאנד מיט דער ארבייט וואס עס פאדערט זיך א גאנץ יאהר, איז דאס ניט טייער בעצאהלט, פערקעהרט עס איז וועניג, עס איז א מציאה, אן אזן פאר זיך איז אבער די סומע א גרויסע.

70 טויזענד דאלאר איז א גרויסע סומע!

און דאך האט דיעזע סומע ניט בע־ריהרט דעם פאנד!

די סומע איז, פשוט, גערעכט גע־ווארען פון דעם אינטערעסט וואס דאס געלד האט אריין געבראכט!

קלעמאנסא קריעגט

א וויכטיגע שטעלע

פאריז, נאוו. 4.

געוועזענער פרעמיער געארג קלעמאנסא איז ערוועהלט געווארען פרעזידענט פון סענאט קאמיטע איבער דער מלחמה אויפ'ן אדט פון שארל דע פרעיסינעט, וועלכער איז הייס פרעזידענט פון דעם בריאן קאב־ינעט.

דער ערשטער שריט פון דיעזע קאמי־ניסטער גאלעגיע איז געווען דער דעפע־שן דעם „פארוואערטס", וואס געהערט צו דער בעשטראפט ווערען צום צווייטען מיטולען אדע רשבעלען אז בער א מן ניט.

געוועזענער פרעמיער געארג קלעמאנסא איז ערוועהלט געווארען פרעזידענט פון סענאט קאמיטע איבער דער מלחמה אויפ'ן אדט פון שארל דע פרעיסינעט, וועלכער איז הייס פרעזידענט פון דעם בריאן קאב־ינעט.

דער ערשטער שריט פון דיעזע קאמי־ניסטער גאלעגיע איז געווען דער דעפע־שן דעם „פארוואערטס", וואס געהערט צו דער בעשטראפט ווערען צום צווייטען מיטולען אדע רשבעלען אז בער א מן ניט.

דארדאנעלען ווערען באמבארדירט

קאנסטאנטינאפעל, נאוו. 4.

אן אפיציעלע ידיעה לויטעט:

אויף דעם פראנט פון די דארדאנע־ללען געהט אן א לאהאלע אינפאנטעריע שיסערייי מיט פיר־מעטערליכע ארטילעריע אקציאן פון ביידע זייטען.

ביי ארי בורנו האט א טארפעדא באוט אן אנטרייל געגיסען אין דעם באמ־בארדירען. אין נעבען סעדדולבאהר האט בען צוויי קריעגס שיפן דעם אן אנטהייל גענומען.

אין דעם ראיאן פון קאליפסיאט בירגי־לאנדאן, נאוועמבער, 4.

„ווען איך האב פערלאזען די סערבי־שע ארמיי זיינען געווען אונגעפעהר צוויי טויזענד פרויען סאלדאטען אין פיעלע האט מען געהאלטען אין ארגאניזירען", האט דערצעהלט דאקטאר גרויאיטש, א דאקטאר פון דער סערבישער ארמיי, וועלכער געפינט זיך איצט אין לאנדאן. „די פרויען געפינען זיך ניט אין ספעציעלע באטאליאנען. מאנכע פון זיי טראגען מינדירען ווי סאלדאטען פאר בעקוועמליכ מייט וועגען און מאנכע טראגען געוועהנלי בע קליידלעך מיט א קורצען בלויען רע־קעל. די יונגערע פרויען נעהן מיט זייערע ברידער אדער מענער. זיי נעהן ניט פון איין קלאסס בלויז. זיי קומען פון אלע קלאסען און שיכטען. זיי בעגייסטערען די מענער, מיט וועלכע זיי מארשירען

גרינאריעף

מאסקווא, נאוו. 4.

נעענעראל גרינאריעף, דער קאמאנדיר פון קאוונער פעסטונג איז פראצעסירט געווארען פאר א קריעגס געריכט און איז פערארורטהיילט געווארען צו פיפצעהן יאהר פריזאן.

דיי איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

אין דייטשלאנד איז אין עסטרייך האלט עס ביי א רעוואלוציאן

פאריז, נאוו., 4.

א דעפעשע פון בערן, שווייץ, דער־צעהלט, דאס „די לאגע אין דייטשלאנד און אין עסטרייך איז ניט בעקאנט צו דער אויסערער וועלט", „ווען די וועלט וואלט געוואוסט ד יאמת'ע לאגע וואלט זי איבעראשט געווארען".

שפיין איז פאראן זעהר וועניג, נעלד קאן מען קוים קריגען און די געוואלדיג „גרויסע פערלוסטען וואס די ארמייען האב־בען ערליטען האט געבראכט דעם עולם צום ראנד פון א רעוואלוציאן".

שבת מברכים כסליו

קאנטאר וזלאדאווסקי מיט זיין כאהר זינעט מארגען דאונגען שחרית און מוסף.

געלד געשיקט

מר. ה. ווייגבערג, שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט טאגעס קורס.

38

סענט (פארזרוכעל)

מיד שיקען איז טעלעגראפיש

מר. ה. ווייגבערג, דער ארויסגעבער פון „זשורנאל" מיינט בלויז די טובה פון די וואס שיקען, אז זייער געלד זאל אנקומען שנעל, ריכטיג און פאר דעם בילינסטען פריז.

אלע טאראנטער אידען לעזען דיזען פאר ווערטער

קומענדען זונטאג אוועגד, אכט א זייגער, וועט דער לאנדערען פאר די מלחמה קרבנות אבהאלטען א זעהר וויכ־טיגען מיטינג.

א וויכטיגע פראגע וועט בעהאנדעלט ווערען. א פראגע וואס איז נוגע אונז אלע.

אין עס איז פון גרויסער וויכטיגקייט אז ניט נאר זאלען די דעלעגאטען קומען, נאר אויך די פרעזידענטען פון יעדער פער־אין, ארגאניזאציאן און שולה.

אויב מיר קענען ניט טהון קיין גרויס־טען אין דיעזער ביטעער לאגע פאר אונ־זער פאלק, וועגינסטענס צו א מיטינג וועל־לען מיר דאך קומען און זאגען אונזער מיינונג.

ד ע ם חוב, וועגינסטענס, וועל־לען מיר אלע צאהלען.

אויף דיעזען מיטינג מוזען מיר זיך בעראטהען וועגען אן ערנסטער פראגע אין מיר מוזען האבען אייער מיינונג.

אלע וועלען זיין אין צייט: אכט אוהר אין דער פרץ שולע 194 בעווער־לי סטריט.

הייסע שלאכטען אין שאמפאן, פראנקרייך

פאריז, נאוו. 4.

וועהרענד די הייסע שלאכטען אין שאמפאן, האבען די פראנצויזישע טרי־פען ארום דעם שאסאן פארס פערטריבען די דייטשען פאלשטענדיג פון דער לעצ־טער טחייל פון זייערע אוואנסירטע טרעני־טשעס, וועלכע זיי האבען געכטען פער־נומען. עס איז נאכט געווארען האב־בען די דייטשען געמאכט א פרישע אטאק מיט גרויסען שטורם. האבען גע־וואונען עטוואס גרונד.

די פראנצויזען זעטצען פארט אר־טילערעע טהעטינקייט ביי וואלי, אין וואזש. פון ארטוא ווערט אויך בעריכ־טעט שטארקע ארטילערישע טהעטינקייט.

דייטשע פאזיציאנען אין באטארען זיינען אויך באמבארדירט געווארען אין שאמפאן.

דער היינטיגער אפיציעלער בעריכט לויטעט ווי פאלגט:

„אין בעלגיען האט אונזער ארטילל־ריע אטאקירט דעם שונא'ס פאזיציאנען ארום האמבערטזיר גאנץ לאנג און האט אויך באמבארדירט גאנץ ווירטזים די דייטשע באטארעען, וועלכע האבען גע־ענטפערט נעגען אונזערע טרענטשעס.

שטירמישע ארטילערישע טהעטינ־קייט איז אויך פארגעקומען ארום דעם וואלד זשוואנשי, און ארום אסאס און ביי סעססיע.

דער כעלגישער אפיציעלער בעריכט לויטעט:

די ציוניסטישע פעדעראציע האט געבראכען דעם שלום

אין אונזער נעכטיגער איינאבע האבען מיר שוין געמעלדעט, אז דער שלום־אבמאך צווישען דער פערעראציע און דעם פערבאנד וועגען אין קאנווענ־שאן איז געבראכען געווארען.

קיין פולע איינצעלהייטען זענען אונז נאך ניט בעוואוסט, אבער ווי עס איז צו זעהן איז די שולד אין גאנצען אויפ'ן רעכטונג פון דער ציוניסטישער פערעראר־ציע.

פאלגענדע טעלעגראמע האבען מיר נעכטען ערהאלטען אונטערגעשריבען פון ס. לעבענזאהן, סעקרעטער פון דער מאנ־טרעאלער בעסראביער סוק בענעפיט סא־סייטי:

אידישער זשורנאל

טאראנטא.

די קאמיטע פון דער בעסראב־ביער היבערו סוק בענעפיט אסאסי־איישאן, וועלכע האט געהאט גע־נומען די אינציאטיווע צו ברענגען צו א שלום צווישען דעם פאלקס־פערבאנד און די ציוניסטישע פעדע־ראציע, אום עס זאל זיין איין קאנ־ווענשאן, און וועלכער בעשלוס איז אייטאריזירט געווארען אויף א קאנ־פערענץ פון 48 ארגאניזאציעס, אב־געהאלטען אין מאנטרעאל דעם 10־טען אקטאבער ערקלערהרט, אז נאך פיעלע פערזאמלונגען, אבגעהאלטען צווישען די רעלענאטען פון די ביידע קערפערשאפטען, וואו רעזאלוציעס פאר שלום זענען אנגענומען געווא־רען, האט דער שלום יעצט געמוזט אויפגעגעבען ווערען צוליעב דער האנדלונג פון דער ציוניסטישער פע־דעראציע.

מיר איינצעלהייטען וועלען אויך צוגעשיקט ווערען דורך פאסט.

ס. לעבענזאהן, סעקרעטער.

מיר האלטען זיך דערווייל צוריק פון מאכען קאמענטארען אויף דיעזער פאר־סירונג, ביז וואנען אלע איינצעלהייטען, וועלען בעקאנט ווערען. אבער דאס וואס עס איז שוין בעוואוסט איז גענוג טרויר־עריג, אין פערשאפט וועגיג כמוד די שולד־דיגע.

ווערטער

אין אמעריקא אויסטראליען

ווייסע פעדערען

THE WHITE FEATHERS

Strand

ALEXANDRA

New York Window Cleaning Co.

1 Adelaide